

Република Србија
Влада Републике Србије
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: 021-4728/2022
21. април 2022. године
Београд

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције је у току 2021. године због новонастале пандемије коронавирусом и у складу са епидемиолошким мерама и препорукама кризног штаба одржао је четири онлајн седнице и више радних конструктивних састанака на којима је разматрао и усвајао извештаје о феноменима системске корупције и предлоге за унапређење борбе против корупције које је достављао Влади као и рад Савета у новонасталој ситуацији.

Састав Савета у 2021. години је промењен.

Чланица Савета Јелисавета Василић, преминула је 15. јуна 2021. године.

Састав Савета је следећи:

Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник,
Александар Ћурчић, члан,
Душан Слијепчевић, члан,
Миољуб Виторовић, члан,
Проф. др Владан Јончић, члан,
Едвард Јерин, члан.

Савет је Председници Владе Републике Србије и Генералном секретаријату Владе 18. јануара 2021. године доставио предлог за именовање нових чланова, како би се број чланова Савета ускладио са Одлуком о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06). Савет се руководио досадашњом праксом, а на основу члана 13 Пословника о раду, којим се уређује и врши избор чланова Савета за борбу против корупције. У одговору који је Савет добио од шефа кабинета премијерке господина Милоша Поповића, дана 5.2.2021. године, наводи се да ће предлог за два члана бити размотрена у кратком року на седници Владе али Влада се још увек није изјаснила у вези са достављеним предлогом.

АКТИВНОСТИ САВЕТА

1. Извештаји о феноменима системске корупције

1.1 Извештај о подстицајима, субвенцијама и олакшицама у Републици Србији

Савет за борбу против корупције доставио је 13.04.2021. године Влади Републике Србије Извештај о подстицајима, субвенцијама и олакшицама у Републици Србији. Извештај је достављен и Генералном секретаријату Владе РС.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Државна помоћ која се даје у форми подстицаја, субвенција и олакшица, мора бити планирана Законом о буџету из реалних извора и одобрена по приоритетима и областима које су за Републику Србију од националног интереса. Ако се посматрају 2019. и 2020. година јасно је да је држава Србија због ванредних околности, које се односе на пандемију услед корона вируса, морала да донесе и ванредне мере у области државне помоћи. Наиме, буџетом за 2020. годину планирано је за субвенција 95,8 милијарди динара, да би се тај износ кроз два ребаланса буџета (из априла и новембра 2020. године) повећао на 278, 2 милијарде динара.

Овако велико повећање издатака по основу државне помоћи није било планирано у буџету за 2020. годину па се једино може обезбедити из кредитних средстава, где су услови кредитирања недоступни јавности и где би за трошење тих средстава морала постојати додатна одговорност.

Да би се у скромним економијама, каква је српска, извршила најсврсисходнија расподела средстава државне помоћи, неопходне су озбиљне анализе како се предходно дата државна помоћ одразила не само на економски, већ и национални интерес, колико се она контролише и евентуално злоупотребљава.

Тим поводом је Савет од свих институција, чије је податке обрађивао у свом Извештају, тражио информацију како су дата подстицајна средства, субвенције и олакшице корисницима средстава у претходном периоду утицале на друштвени бруто производ Републике Србије, односно колико су сврсисходне, али одговор није добио ни од једне институције. Наиме, Пореска управа, Развојна агенција Србије и Фонд за развој обавестили су Савет да то није у њиховој надлежности. Министарство привреде и Министарство пољопривреде и шумарства су доставили обимну документацију али не и конкретан одговор на захтев Савета. Ако не постоји добра анализа ефеката предходно дате државне помоћи, онда се поставља питање како се решава свака наредна расподела.

У самој структури корисника државне помоћи и пре појаве ванредних околности могло се видети да су неке области запостављене, што је Савет уочио и пре две године у свом Извештају. Наиме, област заштите животне средине која је од националног значаја за Републику Србију, није добила озбиљна средства ни буџетом за 2020. годину, а ни након два ребаланса. Здравље становника Републике Србије угрожено је великом загађеношћу ваздуха, воде и уопште животне средине које траје деценијама, али се на жалост на том пољу ништа озбиљно не дешава.

Податак да је потрошено преко 500 милиона евра само за једнократно давање пунолетним грађанима Републике Србије од по 100 евра и пензионерима, јасно показује колико су мале субвенције дате за заштиту животне средине, пољопривреду, културу и др.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Становништву Републике Србије је потребна помоћ, пре свега кроз запошљавање, као и помоћ лицима која су запослена или су пензионери, а чија примања нису довољна за нормалну егзистенцију.

Међутим, давати свим грађанима једнократну помоћ, па и онима који у Републици Србији пристојно живе, нема социјалну оправданост.

Савет сматра да би израда социјалних карти у Републици Србији могла помоћи да се овај проблем реши тако што би се за мања издвајања државних средстава постигли већи ефекти. Давањем државне помоћи социјално угроженој категорији становништва на основу социјалних карти постигао би се ефекат веће и ефикасније социјалне бриге за грађане којима је помоћ стварно неопходна.

Државна помоћ свим грађанима може имати контра ефекат, тј. привид да се та помоћ даје ради политичке користи, односно куповине гласова. Какви су економски ефекти овакве једнократне помоћи грађанима оценио је у свом извештају и Фискални савет чије наводе цитирамо:

„Чак и да Србија нема велики јавни дуг није економски оправдано да се грађани Србије задужују како би се средства давала предузећима која током пандемије немају проблема у пословању или грађанима са високим приходима. Мера је економски неефикасна јер не може да утиче на осетно и одрживо убрзање домаће привреде, док се на другој страни ствара непланиран трошак у буџету“.¹

Фискални Савет даље наводи:

„Исплата 100 евра (свим) пунолетним грађанима представља неодговорну фискалну политику која ће отежати спровођење системских мера за смањење неједнакости и сиромаштва у будућности. Програм исплате 100 евра свим пунолетним грађанима захтева велика буџетска средства, од преко 70 млрд динара. Ова средства Република Србија је морала да обезбеди задуживањем на међународним тржиштима капитала, те ће трошак овог дуга морати да отплаћују сви порески обвезници у годинама које долазе. Отуда ће ефекти на смањење неједнакости и сиромаштва бити не само једнократни и ограничени на 2020. годину, већ ће сервисирање увећаног јавног дуга смањити буџетски простор за подршку угроженим грађанима у наредним годинама, чиме се заправо отежавају изградња институционалних и системских оквира за смањење неједнакости и сиромаштва у будућности. Управо из ових разлога се овакви програми начелно сматрају лошим јавним политикама, и са фискалног и са социјалног становишта“.²

На основу незваничних података ти трошкови у 2020. години и трошкови најављени за 2021. годину износиће неколико милијарди евра. Колики ће стварни трошкови по том основу бити, Савет сматра да тај податак никада неће бити у потпуности доступан јавности, као и сви остали трошкови који се односе на набавку медицинске опреме, лекова, вакцине, изградње болница и др. насталих услед пандемије корона вируса.

¹ www.fiskalnisavet.rs – Антикризне мере у 2021. години (одговорним приступом спречити претежно задуживање државе) објављено 02.02.2021.

² Фискални Савет: http://www.fiskalnisavet.rs/doc/analize-stavovi/predlozi/2020/FS_Efekti_mere_100_evra_na_siromastvo_i_nejednakost.pdf

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Савет сматра да нема оправданих разлога да се сви ти трошкови не објаве и да се о њима разговара јер је борба против пандемије приоритет и борба у интересу свих грађана Србије.

Савет је бавећи се темом државне помоћи пре две године, а и сада, уочио да се највеће субвенције дају привреди преко Министарства привреде и Фонда за развој. Корисници тих субвенција су претежно страни инвеститори којима се дају субвенције да запосле нове раднике и изврше озбиљне инвестиције. Озбиљне инвестиције на неки начин су и гаранција да ће те компаније остати у Републици Србији, а самим тим гарантовати радна места и редовну исплату припадајућих зарада и доприноса. Колико је стварно реализовано инвестиција у периоду од пре пет година до данас Савет није добио податак ни од министарства привреде ни од Развојне агенције Србије. Једино што је извесно да код многих инвестиција крајем године престаје мониторинг, односно обавеза инвеститора да гарантује радна места и примања запослених.

Каква је сврха субвенција, датих пре свега страним инвеститорима које од 2014. године до прве половине 2020. године само у директним давањима износе преко 500 милиона евра, ни једна надлежна институција није пружила одговор.

Осим тих директних давања страни инвеститори добијају бесплатно локације, пореске олакшице због чега могу да угрозе домаће произвођаче, нелојалном конкуренцијом.

Поред субвенција страним инвеститорима преко Министарства привреде дају се подстицаји за развој предузетништва, за почетнике у запошљавању, за подстицање локалног и регионалног развоја али у далеко мањим износима. Ти подстицаји се деле великом броју корисника, па је адекватна контрола наменског трошења отежана, односно најчешће изостаје.

У условима пандемије вирусом COVID-19 Влада је одлучила да привреду подржи кроз пореско растерећење, дотирање минималних зарада, повољно кредитирање.

Пореска управа није доставила податке који све субјекти остварују пореске олакшице и у ком износу. Тако је и овог пута као и пре две године Пореска управа показала да огромна јавна средства која се одобравају у виду пореских олакшица у поступцима који нису транспарентни могу изазвати сумњу да се нешто прикрива и да има елементе корупције.

Као што се види из Извештаја, Република Србија даје подстицаје, субвенције и олакшице преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, али у веома малим износима. Тај тренд се не мења годинама, па чак ни сада, у време ванредних околности. Колико је област пољопривреде важна јасно се показује у време пандемије, јер Србија не само да има довољно хране за своје становништво, већ и за извоз. Пољопривредна производња је кључни фактор због чега српска економија сада има боље резултате од земаља у окружењу.

Нажалост, држава је након два ребаланса буџета у 2020. години и повећања укупних субвенција са 95,8 милијарди динара на 278,2 милијарде, за пољопривреду, шумарство и

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

водопривреду издвојила само 46,9 милијарди динара, односно нешто више од шест милијарди након два ребаланса буџета. У овим ванредним околностима неке позиције су и смањене, као што је издвајање за здравствену заштиту животиња.

Познато је да у Србији постоји највећи број малих пољопривредних газдинстава, која су веома погођена кризом изазваном пандемија вирусом, а да за њих не постоје никакве додатне мере подршке у ванредним околностима. Та газдинства су најчешће у неразвијеним подручјима, па не изненађује чињеница да млади људи напуштају село.

Тако на једној страни имамо ситуацију да држава издваја милијарде динара дотирајући минималне зараде како би се сачувала радна места, а на другој страни недовољно чини да људе мотивише да живе и раде на селу. Држава дугорочно не може подстицати исплату минималних личних доходака, већ послодавци морају прилагођавати и мењати своје привредне активности. Проблем запослености се не решава дотирањем минималних зарада, већ озбиљним реструктурирањем радне снаге.

Иначе проблем радне снаге у Србији, било да се ради о незапосленима или о дефицитарним занимањима посебно је тежак, имајући у виду да Србија има мали број становника неповољне старосне структуре. Због тога је јако важно које делатности се субвенционишу и који кадрови. Није најважније дати око 50 милиона евра субвенција за годину ипо дана као подстицај за разне видове запошљавања, преко Националне службе за запошљавање, већ да се зна какви су стварни ефекти датих подстицаја за државу и њено становништво.

Анализом података у периоду 2019. и прва половина 2020. године, који се односе на државну помоћ у форми субвенција, подстицаја и олакшица, Савет је уочио исте проблеме који су постојали и пре две године када је доставио Влади Извештај о контроли државне помоћи. Нажалост, због појаве ванредних околности услед пандемије вируса короне проблеми су далеко већи. С тим у вези, Савет даје одређене препоруке Влади, како би помогао у њиховом решавању.

1.2.Извештај о активностима након продаје бањског комплекса "Жубор" у Куршумлијској бањи, земљишта специјалне болнице у Врањској бањи, продаји специјалне болнице "Златар", Нова Варош, продаји преосталих болница за рехабилитацију које су у мрежи здравствених установа Републике Србије

Савет за борбу против корупције доставио је 2.11.2021. године Влади Републике Србије Извештај о активностима након продаје бањског комплекса "Жубор" у Куршумлијској бањи, земљишта специјалне болнице у Врањској бањи, продаји специјалне болнице "Златар", Нова Варош, продаји преосталих болница за рехабилитацију које су у мрежи здравствених установа Републике Србије. Извештај је достављен и Генералном секретаријату Владе РС.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Специјалне болнице за рехабилитацију у бањским лечилиштима широм Републике Србије грађене су наменски средствима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, углавном током седамдесетих година XX века, као наменске здравствене установе за лечење и рехабилитацију које су приликом лечења и рехабилитације болесника користиле природне факторе.

На основу Закона о пензијском и инвалидском осигурању 1973. године и Програма превенције инвалидности и рехабилитације радника којег је усвојио РФПАО, отпочело се са издвајањем новчаних средстава из доприноса за изградњу, опремање и набављање медицинске опреме за специјалне болнице за рехабилитацију

Средства уложена у изградњу болница, према одлукама самог Фонда као инвеститора, била су строго наменска средства, што је подразумевало да се њихова намена и циљ нису могли мењати нити користити у друге сврхе, те се следствено томе ни објекти изграђени тим средствима нису могли користити ненаменски нити продавати.

Деценијама су специјалне болнице за рехабилитацију наменски обављале своју функцију у циљу лечења читавог спектра обољења као што су кардиоваскуларна обољења, стомачна и гинеколишка обољења, цревне и бубрежне болести, шећерне болести, чир желуца и дванаестопалачног црева, хронична реуматска и коштанозглобна обољења, обољења тироидне жлезде и сл. Такође, у специјалним болницама обављано је лечење постоперативних и посттрауматских стања, као и рехабилитација пацијената уз примену свих савремених здравствених и балеололошких достигнућа.

Међутим, независно од чињенице што је здравствена заштита грађана Републике Србије Уставом загарантовано право, као и да специјалне болнице за рехабилитацију нису привредни субјекти који би се могли приватизовати нити продавати, Влада Републике Србије је Закључком из 2007. године дала сагласност за избор приватизационих саветника за приватизацију специјалних болница у бањским лечилиштима Републике Србије.

Поступак приватизације и продаје Специјалних болница за рехабилитацију је, међутим, осујећен и спречен подношењем тужби РФПАО против Републике Србије у којима је Фонд као тужилац од суда затражио доношење пресуда у којима се утврђује да је РФПАО власник објеката болница, с обзиром да је исте градио својим наменским средствима, односно средствима из доприноса осигураника, а не средствима из буџета Републике Србије.

На основу поднетих тужби и пресуда судова које су уследиле, утврђено је да је РФПАО власник или сувласник специјалних болница, након чега је Агениција за приватизацију, својим Закључком из 2014. године, обуставила поступак њихове приватизације. Истовремено је Управни одбор РФПАО 2012. године усвојио Полазне основе за реструктурирање РФПАО, према којима се имовина Фонда не може продавати, већ мора искључиво служити стицању прихода Фонда, уз очување намене објеката који су

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

изграђени. Такође доношењем Закона о јавној својини 2011. године, као и предходним одредбама Закона о средствима у својини Републике Србије, потврђено је да непокретности РФПИО нису у јавној ни државној својини, те се све непокретности РФПИО у јавним књигама књиже као приватна својина Фонда

Међутим, након доношења Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању 2014. године, дошло је до промене управљачке структуре УО РФПИО, на начин што је уместо додаташње организације и устројства где су на трипартитној основи равноправно Фондом управљали представници корисника права, осигураника и послодаваца, држава преузела његово управљање, преко већинског састава Упрвног одбора, односно са представницима државе који чине већину у Управном одбору РФПИО. Промена у управљачкој структури Фонда довела је у наредном периоду до доношења низа одлука којима се омогућава продаја објеката специјалних болница, насупрот већ раније утврђеној пословној политици, дефинисаној низом одлука ранијег састава Управног одбора, као и чињеници да је имовина Фонда у приватној својини, те да држава преко својих представника у УО Фонда не може доносити одлуке о продаји имовине Фонда која је у приватној својини

У складу са напред наведеним, Управни одбор РФПИО прихватио је препоруке Владе Републике Србије о наставку приватизације, односно продаје специјалних болница, те је донео одлуке којима овлашћује Дирекцију за имовину Републике Србије да изврши процену вредности низа специјалних болница које су предвиђене за продају, као и да спроведе поступак јавног оглашавања и продаје болница. У складу са напред наведеним, 2018. године расписан је јавни оглас за продају Бањског комплекса „Жубор“ у Куршумлијској бањи по почетној цени од **2.359.727,50** евра, евра, који износ је био међутим дупло нижи од већ утврђене тржишне вредности наведене непокретности у висини од **5.507.292,58** евра коју је раније утврдила надлежна Пореска управа - Филијале Куршумлија као основицу за плаћање пореза на имовину од стране РФПИО, што је од стране руководства Фонда као власника непокретности свесно прикривана чињеница приликом продаје бањског комплекса у Куршумлијској бањи.

Поред тога, да би се изашло у сусрет жељама купца за кога се унапред знало ко је - Компанија АД ПЛАНИНКА из Куршумлије, чије руководство врши локалну власт у општини Куршумлија, са циљем да се за што јефтинији износ купи Бањски комплекс „Жубор“, током самог поступка продаје, измењени су Закон о Јавној својини и Правилник о располагању непокретностима РФПИО 2018. године, којим изменама је предвиђено да се непокретности у јавној својини и својини РФПИО могу продавати испод њихове тржишне вредности.

На основу напред наведених измена Закона о јавној својини и Правилника РФПИО, Бањски комплекс „Жубор“ купљен је од стране компаније АД ПЛАНИНКА за износ од **1.415.836** евра на основу купопродајног уговора закљученог 27.01.2020. године. Приликом продаје бањског комплекса Жубор, Компанији АД ПЛАНИНКА, између

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

осталог, продати су и објекти и земљиште који нису могли бити предмет продаје, с обзиром да су од стране Агенције за реституцију враћени старим власницима којима су национализоване.

Након што је компанија АД ПЛАНИНКА постала власник Бањског комплекса „Жубор“, иста компанија је са Министарством привреде Републике Србије закључила уговор о додели буџетских средстава подстицаја за куповину и реконструкцију Бањског комплекса „Жубор“ у висини од **2.457.936,99 евра**.

Одмах након продаје Бањског комплекса „Жубор“ у Куршумлијској бањи уследила је од стране РФПИО и Републике Србије продаја и Специјалне болнице „Врањска бања“ и то у два наврата, првом, којом приликом је продато земљиште у сусвојини РФПИО и Републике Србије, без објекта од 16.000м² који поседује грађевинску дозволу, за износ од **255.000 евра**, а затим и продаја Стационара са 180 лежајева Специјалне болнице „Врањска бања“, у оба случаја купцу МИЛЛЕНИУМ РЕСОРТС из Београда.

У првом случају продаје земљишта, тржишна вредност објекта површине 16.000м², који није био предмет продаје на основу вештачења вештака грађевинске и економске струке које је ангажовао РФПИО и сама Специјална болница „Врањска бања“ 2009. године, процењена је на **3.200.000 евра**. Процењена тржишна вредност самог земљишта које је било предмет располагања, процењена је, с обзиром на њену локацију, на износ од **2.800.000 евра**.

Међутим, као и у случају продаје Куршумлијске бање од стране РФПИО као продавца прикривени су ови подаци, односно стварна тржишна вредност непокретности и прихваћена тржишна вредност земљишта коју је утврдила Пореска управа - Филијале Врање, у висини од **252.464,21 евра**, да би након тока Друштво МИЛЛЕНИУМ РЕСОРТС, на основу купопродајног уговора који је закључен 05.09.2019 године, купило поменуто земљиште за цену десет пуна нижу од његове процењене тржишне вредности за износ од **255.000 евра**.

Након куповине земљишта, друштво МИЛЛЕНИУМ РЕСОРТС је са Министарством привреде Републике Србије закључило уговор од 19.03.2021. године о додели буџетских средстава подстицаја у висини од **10.131.000 евра** друштву МИЛЛЕНИУМ РЕСОРТС за реализацију инвестиционог пројекта РЕСОРТ Врањска бања који се односи на изградњу интегрисаног велнес ризорта са два хотела, клиником за третмане и лаке медицинске интервенције, независно од чињенице што је уговор о купопродаји незаконит, с обзиром да је закључен противно одредбама Закона о промету непокретности јер је располагано земљиштем без објекта који се на њему налази.

Након ове куповине земљишта, друштво МИЛЛЕНИУМ РЕСОРТС купило је и Стационар Специјалне болнице „Врањска бања“ који се налази на суседној парцели, капацитета 180 лежајева, у септембру 2020. године. У току трајања другог таласа пандемије вируса ЦОВИД 19, Уредбом Владе Републике Србије од 18.06.2020. године,

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

прво је Специјална болница „Врањска бања“ обрисана из мрежа здравствених установа, да би након тога, иако је од стране Завода за заштиту споменика Ниш стављена у претходну заштиту, продата друштву МИЛЛЕНИУМ РЕСОРТС за износ од 1.600.000 евра.

Приликом оглашавања продаје Стационара Специјалне болнице „Врањска бања“ од стране продавца Републике Србије, као у напред поменутих случајевима продаје, прикривена је чињеница да је његова тржишна вредност већ одређена од стране овлашћеног проценитеља друштва Беоцонех.доо, којег је ангажовало Министарство привреде, на износ од **2.100.753,32 евра**, да би се потом као почетна цена приликом јавног оглашавања продаје узела дупло нижа вредност од **1.600.000 евра**, коју је као и у претходним случајевима проценио Градски завод за вештачење. Након продаје Специјалне болнице „Врањска бања“, уследила је и продаја Специјалне болнице „Златар“ у Новој Вароши друштву **Метал инвенстменст Еуропа доо Београд** за износ од **2.546.000 евра**, на основу купопордајног уговора закљученог 09.02.2021. године са продавцима РФПИО и Републиком Србијом.

Такође, као и у претходним случајевима, почетна купопродајна цена, односно тржишна вредност Специјалне болнице „Златар“ процењена је од стране Пореске управе – Филијале Нова Варош на износ од **3.567.543,435 евра**, који је био знатно нижи од већ утврђене тржишне вредности која је одређена од стране исте Филијале Пореске управе у висини од **4.700.000 евра**, на који износ је РФПИО као власник годинама плаћао порез на имовину.

Такође, као и у претходном случају, Специјалну болницу за рехабилитацију „Златар“, као здравствену установу, купило је привредно друштво која никакве везе нема са здравственом делатношћу и које је по подацима из АПР-а основано 2019. године са оснивачким капиталом од 100 динара .

Сви напред наведени купопродајни уговори су реализовани, упркос чињеници да је део стручне службе РФПИО благовремено упозоравао руководство Фонда о њиховој незаконитости и великој материјалној штети коју ће РФПИО и Република Србија претрпети закључењем таквих штетних уговора. Као што је у Извештајима Савета за борбу против корупције указано, у наведеним продајама специјалних болница се може закључити да постоје појаве системски организоване корупције широких размера од стране РФПИО, Републичке дирекције за имовину Републике Србије, Пореских управа - филијала Куршумлија и Врање, Грађевинске инспекције општине Врање, Градског завода за вештачење, са свесним циљем да се непокретности РФПИО и Републике Србије продају по знатно нижим ценама од тржишних, чиме су РФПИО и Република Србија претрпеле материјалну штету у висини од више милиона евра, чијим поступањем је омогућено да се купци неосновано обогате на рачун имовине РФПИО и Републике Србије.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Након продаје напред специјалних болница за рехабилитацију, настављене су активности у погледу продаје преосталих специјалних болница у бањским лечилиштима, тако што је Закључком Владе Републике од 01.03.2018. године дат налог Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије да по динамици коју утврди Радна група за стратешко решавање отворених питања везаних за бање и бањска лечилишта утврди процена вредности непокретности у свим бањама, али на начин што ће приоритет бити утврђивање вредности Специјалне болнице „Златибог-Чигота“, Специјалне болнице „Бања Кањижа“, Специјалне болнице за плућне болести „Сокобања“, Специјалне болнице „Меркур“, Врњчка бања, Специјалне болнице „Нови Пазар“, Специјалне болнице „Ивањица“, Специјалне болнице „Русанда“, Меленци, Специјалне болнице „Гамзиградска бања“, Специјалне болнице „Агенс“, Матрушка бања, Специјалне болнице „Гејзер“ Сијринска бања.

1.3.Извештај о локалној самоуправи

Савет за борбу против корупције доставио је 22.11.2021. године Влади Републике Србије Извештај о локалној самоуправи. Извештај је достављен и Генералном секретаријату Владе РС.

Локалне самоуправе, организоване да задовољавају потребе грађана на локалном нивоу, у уређеној држави треба да буду ефикасне, управљају јавним добрима сврсисходно и рационално, да расходи за њихове опште услуге нису највећи и да су независне од политичког утицаја. Функционисање локалних самоуправа свеукупно се одражава и на државу у целини.

Наиме, ако ЈЛС имају високе расходе, а недовољно чине у остваривању и наплати сопствених изворних прихода, онда су неминовна давања из републичког буџета, било у форми наменских трансфера, републичких буџетских резерви, дотација и др., као и сталног задуживања.

У околностима када изворни приходи служе само да покрију огромне расходе локалне самоуправе, не остаје простора за самостална улагања у инфраструктуру, економски развој, заштиту животне средине, једном речју бољи живот грађана.

Анализом података одабраних ЈЛС Савет је уочио да ЈЛС остварују мале изворне приходе, а да је Државна ревизорска институција утврдила да су ненаплаћена потраживања на дан 31.12.2020. године по основу изворних прихода само за град Београд износила око 670 милиона евра. Од тог износа само „Београд на води“ д.о.о. дугује граду Београду 11,8 милијарди динара, или око 100 милиона евра.³

³ Извештај ДРИ број 400-30/2021-04/21, страна 158

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

У извештају ДРИ „ Ефикасност наплате изворних прихода у јединицама локалне самоуправе“, број извештаја 400-742/2020-04“, наводи се да су ненаплаћена потраживања јединица локалне самоуправе по основу изворних прихода на дан 31.12.2019. године износила најмање 135 милијарди динара, или преко милијарду евра, што у просеку представља 1/3 годишњег буџета ЈЛС. У периоду од 2017. до 2019. године код 74% ЈЛС је дошло до раста ненаплаћених потраживања по основу изворних прихода у укупном износу од 9,6 милијарди динара, а у истом периоду ЈЛС су отписале 12 милијарди динара потраживања, или преко сто милиона евра⁴.

ДРИ у поменутом Извештају такође наводи, да је због мање оствареног прихода у односу на планиране у 2019. Години, 129 ЈЛС добило додатне наменске трансфере из средстава буџета Републике Србије у укупном износу од 4,3 милијарде динара⁵.

Разлоге који доводе до слабе наплате изворних прихода ДРИ је утврдила на основу спроведене ревизије финансијских извештаја и правилности пословања у претходном периоду и анализе стања у овој области и указала на то: „ да евиденције о обвезницима и предмету опорезивања нису ажурне, да ЈЛС издају мали број опомена због дуговања обвезника по основу изворних прихода, а да се мере принудне наплате или недовољно примењују или готово потпуно изостају. Изворни приходи ЈЛС тако постају ненаплативи због застарелости, ликвидације појединих обвезника или немогућности наплате из разлога непостојања имовине из које би се потраживања наплатила.“⁶

Ненаплаћена потраживања на локалном нивоу у 2019. години од преко милијарду евра и око 100 милиона евра отписаних потраживања због немогућности наплате, озбиљно угрожавају економски систем целе земље.

Тај тренд је нажалост настављен, што се види по подацима за град Београд у 2020. години.

За овакво стање недвосмислена је одговорност локалне администрације, јер по подацима из Извештаја Савета, за само једанаест јединица локалне самоуправе има близу осам хиљада запослених лица. Имајући то у виду, као и да се велики број послова обавља електронским путем, онда је једини разлог том стању неажурност, неодговорност, неуспостављање правих интерних процедура, изостанак интерне и екстерне контроле и коначно несанкционисање за неизвршено. Поред тога, оваквом стању могу допринети и политички притисци, као и корупција.

Недопустиво је да локалне самоуправе нису извршиле комплетан попис имовине, односно усагласиле стварно са књиговодственим стањем, због чега се дешава да је та имовина ван контроле, било да је нелегално користе и узурпирају други субјекти, или ако није у функцији не доноси приход.

⁴ Извештај ДРИ број 400-742/2020-04/33, страна 1

⁵ Извештај ДРИ број 400-742/2020-04/33, страна 21

⁶ Извештај ДРИ број 400-742/2020-04/33, страна 8

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

То што су остварени приходи на локалу веома мали, локалној самоуправи није разлог да смањи трошкове, напротив расходи за запослене и услуге по уговору су изузетно високи, као и специјализоване услуге. Јавне набавке велике вредности се завршавају најчешће са једним понуђачем, што ствара простор за корупцију великих размера.

Анализом података одабраних ЈЛС који се односе на расходе по програмској класификацији може се закључити да ни једна локална самоуправа није имала за приоритет заштиту животне средине и енергетску ефикасност, иако је загађеност ваздуха и речних водотокова, непостојање канализације, један од највећих проблема који се директно одражавају на здравље људи.

Са сто милиона евра који су изгубљени само по основу отписа ненаплаћених потраживања изворних прихода решио би се проблем одлагања отпада у малим срединама. Многа села немају ни један контејнер за одлагање смећа, па није јасно како очекивати да реке и плодне оранице не буду преплављене одпадним материјалом.

Улагање у енергетску ефикасност у неким ЈЛС и не постоји, а у неким је „реда ради“, иако је познато да су објекти у Србији стари, са слабом изолацијом, што захтева већу потрошњу енергије и то најчешће чврстог горива које загађује животну средину.

Што се тиче расхода за саобраћај и саобраћајну инфраструктуру, према подацима из Извештаја, највећи су у Београду и на годишњем нивоу већи су од 300 милиона евра. Нажалост, грађани Београда, иако се троши огроман новац, немају добар превоз и саобраћајну инфраструктуру.

У мањим локалним самоуправама су и мањи расходи по том основу и најчешће се односе на уређење атарских путева.

Из података које су Савету доставиле одабране ЈЛС, а који се односе на капиталне пројекте, може се видети да се у односу на укупан буџет одваја мало средстава за њих и да се најчешће финансирају из наменских трансфера, међународних донација, кредита.

Као што се може видети из напред изнетих података, Савет је у Извештају ставио акценат на два проблема и то: остваривање и наплата изворних прихода и програмско буџетирање.

Министарство државне управе и локалне самоуправе, у чијој је надлежности локална самоуправа, имало је у протеклим годинама неколико међународних донација, како би се побољшао положај локалних самоуправа. Савет ће издвојити два пројекта,⁷ који за тему имају изворне приходе и програмско буџетирање.

Први Пројекат је финансирала Швајцарска агенција за развој и сарадњу у износу од 5,9 милиона CHF, назив пројекта је „Подршка делотворнијем управљању регистрацијом и

⁷ Сајт Министарства државне управе и локалне самоуправе

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

прикупљањем пореза на имовину у јединицама локалне самоуправе, побољшање сарадње између локалне власти и грађана по питању сакупљања и коришћења пореза на имовину и ефективнијем вертикалном дијалогу између заинтересованих страна у циљу унапређења ефикасности опорезивања у складу са принципима добре управе“. Пројекат је требало да се реализује у периоду 01.06.2019. године до 30.04.2021. године.

Други Пројекат је финансирала ЕУ, Програм ECHANGE 5, средства из ИПА 14 у износу од 4,45 милиона евра, назив пројекта „Боље управљање јавном својном и боље планирање и програмско буџетирање на локалном нивоу“. Реализација Пројекта: април 2017. - 2020. година.

Савет нема информацију како су наведени Пројекти утицали на наплату изворних прихода и програмско буџетирање у јединицама локалне самоуправе која су та средства користила, очекујући од Министарства државне управе и локалне самоуправе да то утврди и евентуална позитивна искуства примени на све ЈЛС.

Савет је 2016. године у Извештају о сврсисходности трошења буџетских средстава у јединицама локалних самоуправа уочио бројне проблеме и тим поводом дао 14 препорука како би допринео њиховом бољем функционисању.

Међутим, до тога нажалост није дошло, па Савет поред препорука које је већ дао 2016. Године, а које су наведене у уводном делу Извештаја, даје Влади Републике Србије нове препоруке.

2. Остале активности

2.1.Сарадња са државним органима

Савет за борбу против корупције дана 23.12.2021. године одржао је састанак са Агенцијом за спречавање корупције у циљу испуњавања активности из Акционог плана за Поглавље 23 и ради договора о континуираној даљој сарадњи.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

2.2.Сарадња са међународним организацијама, институцијама, невладиним организацијама и новинарским удружењима

Потпредсеник Савета за борбу против корупције проф. др Мирослав Милићевић и члан Савета гдин Душан Слијепчевић одржали су састанак 6. јула 2021. године са амбасадором Краљевине Холандије, његовом екселенцијом гдином Јостом Реинћесом. Тема састанка је била рад и активности Савета и договорена је даља сарадња.

Потпредседник Савета професор др Мирослав Милићевић учествовао је 21. децембра 2021. године на онлине састанку Радне групе Националног конвента за Европску унију за Поглавље 5. На састанку су разматрани налази из годишњег извештаја Европске комисије за област јавних набавки, планови државних органа и предлози организација цивилног друштва ради превазилажења идентификованих проблема; припреме за измене и допуне Закона о јавним набавкама на основу Акционог плана за спровођење Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025., ради уређења јавних набавки у медијском сектору и разматрање могућности да се том приликом унапреде и други делови Закона где је уочена потреба. Део састанка посвећен је и питањима од значаја за одрживи развој – зелене јавне набавке и јавне набавке са социјалним елементом. Такође, су разматрани планови за даљи рад чланица радне групе Конвента и могућности за остваривање сарадње са Канцеларијом за јавне набавке.

Потпредсеник Савета за борбу против корупције проф. др Мирослав Милићевић и члан Савета гдин Душан Слијепчевић одржали су састанак 20. септембра 2021. године са представницима компаније Chemonics Inc. у склопу припреме за предстојећи тендер USAID-а у домену јавних набавки. Састанак је одржан онлајн, преко ЗООМ платформе.

Савет је учествовао и на бројним конференцијама и саветовањима које су се одржавале онлајн, преко ЗООМ апликације, као што су: конференције у организацији Транспарентност Србија; конференције и предавања у организацији Београдског центра за људска права, Партнери Србија, НУНС-а и УНС-а, БИРОДИ, Агенције за спречавању корупције, Повереника за информације од јавног значаја, УСАИД-а.

2.3.Поглавље 23

У току 2021. године нису одржани састанци Подбора за правду, слободу и безбедност као ни састанак Одбора за стабилизацију и придруживање .

Савет за борбу против корупције је присуствовао на тродневној обуци за извештавање о спровођењу Акционог плана за поглавље 23: правосуђе и основна права (АП23). Обука се одржала од 30.09.2021. године до 2.10.2021. године, на Копаонику. Циљ обуке јесте јачање капацитета контакт особа за извештавање о спровођењу АП 23 односно унапређење процеса извештавања и квалитета извештаја.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

2.4.Иницијативе Савета

2.4.1.Савет о Кошутњаку

Поводом најаве урбанистичког уређења парка и шуме на Кошутњаку, Савет се 12. марта 2021. године огласио саопштењем. Савет је мишљења да јавну својину коју чине природна богатства, добра од општег интереса и добра у општој употреби држава не може да продаје, а да при том нема тачне податке о томе ко има право својине на земљишту. Потребно је претходно утврдити ко је, на који начин, у ком поступку и по којој цени стекао право власништва на јавној својини и право да урбанистички уређује Кошутњак, који је јавно добро и ужива заштиту у складу са Законом о јавној својини. Укупна површина шуме и парка Кошутњак је јавна својина која је уписана као државна својина, а чињеница да је неко лице уписано као носилац права коришћења не значи да је стекао право својине и да има било какво право да урбанистички уређује државну својину. Према подацима које је Савет успео да прибави постоји неслагање између уписаних података у евиденцији непокретности па је држава дужна да утврди статус земљишта, да тај статус упореди са Планом детаљне регулације и тек тада може да се говори о урбанистичком уређењу целог простора Кошутњака. Пре него што одлучи о урбанистичким решењима предметног земљишта држава мора саслушати грађане који дају детаљно мишљење о урбанистичком плану јер се ради о јавној својини којом могу само грађани да располажу.

2.4.2.Зашто се тражи аутентично тумачење Закона о спречавању корупције?

Савет је у фебруару 2021. године издао саопштење поводом предлога аутентичног тумачења члана 2. став 1. тачке 3. Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС“, бр. 35/2019 и 88/2019). Предлог аутентичног тумачења поднео је Одбор за уставна питања и законодавство Народној скупштини 28.01.2021. године истичући у образложењу као разлог: „да би се избегле недоумице до којих би могло доћи у примени одредбе приликом одређивања на кога се односи појам „јавни функционер“.

Иако није било недоумица у примени Закона, нити је било званичне писмене примедбе у односу на одређивање појма јавних функционера, Одбор за уставна питања и законодавство предложио је да се кроз аутентично тумачење промени наведена одредба Закона. Аутентично тумачење гласи: „Ову одредбу треба разумети тако да се односи и примењује на лица која су непосредно бирана од стране грађана и лица које бира, поставља или именује Народна скупштина, Влада Републике Србије, скупштина Аутономне Покрајине, Влада Аутономне Покрајине и органи јединица локалне самоуправе”.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Међутим, услед реакције у јавности која је указала на то да би оваквим тумачењем бројни јавни функционери били изузети од обавеза које проистичу из Закона о спречавању корупције, дошло је до измене аутентичног тумачења. Председница скупштинског Одбора за уставна питања и законодавство, образлажући Предлог аутентичног тумачења 10. 02. 2021. године, изменила је претходно дато аутентично тумачење, тако да је проширено и на Председника државе, Високи савет судства, Државно веће тужилаца и Врховни касациони суд. Предлог је због хитности изгласан у Скупштини без јавне расправе и без изјашњења било какве релевантне установе задужене за борбу против корупције. Посланици Скупштине Србије усвојили су аутентично тумачење закона на седници Скупштине одржаној 11. 02. 2021. године.

Савет је предочио да је сврха аутентичног тумачења додатно појашњење одредби закона које су неразумљиве и нејасне, а не измена законске норме, као у овом случају. Уместо да се закон мења доношењем измена и допуна закона, у стандардном поступку, он се мења доношењем аутентичног тумачења. Мишљење Савета било је да овај предлог аутентичног тумачења није рационално образложен и да може проузроковати далекосежне негативне последице те да не треба да буде прихваћен. Напомињемо да Савет годинама указује на чињеницу да се закони доносе по хитном поступку, без широке јавне расправе и могућности да се о предложеним прописима изјасни струка и релевантне институције и да се оваквим начином доношења закона онемогућава борба против корупције.

2.4.3 Статус предмета у извештајима о 24 спорне приватизације

Савет је наставио да прати статус предмета 24 спорне приватизације. Дописом Републичког јавног тужилаштва од 15. октобра 2020. године, сходно активностима 2.1.2.4. предвиђеној Акционим планом за Преговарачко поглавље 23, достаљен је годишњи извештај о поступањима јавних тужилаштва у вези са Извештајима Савета.

ПРЕДМЕТ „Нуба“ - Виши суд у Београду- Посебно одељење донео је пресуду 12.07.2017. године којом је окривљене огласио кривим и осудио на казне затвора и то једног окривљених на казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци, другог окривљеног на казну затвора у трајању од 3 године и трећег окривљеног на казну затвора у трајању од 1 године. Такође, према окривљенима су изречене и мере безбедности забране вршења позива, делатности и дужности. Дана 16.05.2018. године Апелациони суд у Београду –Посебно одељење укинуо је наведену пресуду Вишег суда у Београду Посебно одељење и вратио предмет на поновно суђење. Главни претрес у поновном поступку започет је 21.5.2019. године и исти је још увек у току.

ПРЕДМЕТ „Моби 63“ - Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току предистражни поступак.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

ПРЕДМЕТ „Сартид“ - Тужилаштво за организовани криминал је обавестило Савет да је и даље у току истрага. Чека се извештај МУП-а који и након више ургенција од старне тужилаштва није достављен. Такође, преко амбасаде САД тражене су информације од америчких правосудних органа, а одговор још увек није добијен. Дана 11.9.2019. године упућена је још једна ургенција МУП РС којом се захтева предузимање појединих истражних радњи везано за приватизацију и продају поменутог предузећа. На поменуте ургенције до дана извештавања није добијен одговор.

ПРЕДМЕТ „Југоремедија“ - У наведеном предмету подигнута је оптужница дана 10.5.2013. године против четири лица. Након спроведеног поступка донета је првостепена пресуда, којом је првоокривљени осуђен а остала лица ослобођена. Тужилац је 2.4.2020. године изјавио жалбу на првостепену пресуду и чека се другостепена одлука.

ПРЕДМЕТ „Технохемија“ - Након подизања оптужнице 17.12.2013. године против три лица, због злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ, а у вези члана 33 КЗ. Виши суд у Београду, Посебно одељење донео је пресуду дана 7.10.2016. године, којом је окривљене огласио кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ а у вези члана 33 КЗ, те је исте осудио на казне затвора, и то једно лице на казну затвора у трајању од 3 године, и два лица на казну затвора у трајању од 2 године и 4 месеца. Након наведене пресуде окривљени су уложили жалбе, након чега је Апелациони суд у Београду Посебно одељење усвојио жалбе окривљених и вртио предмет првостепеном суду на поновно суђење. У поновљеном поступку Виши суд у Београду Посебно одељење донео је пресуду дана 07.03.2018. године којом је окривљени огласио кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ а у вези члана 33 Кз, те је једно лице осудио на казне затвора у трајању од 2 године и 6 месеци, а два лица на казне затвора у трајању од по 2 године. Против наведене пресуде жалбу је изјавило Тужилаштво за организовани криминал, сви окривљени као и њихови браниоци. Одлучујући о поднетим жалбама Апелациони суд у Београду дана 8.4.2019. године усвојио је жалбу окривљених, те преиначио првостепену пресуду на тај начин што су сва три окривљена ослобођена од оптужбе.

ПРЕДМЕТ „Новости“ - Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „Лука Београд“ - У наведеном предмету оптужница је поднета против 8 лица дана 4.12.2013. године. Виши суд у Београду Посебно одељење дана 26.12.2017. године донео је ослобађајућу пресуду. Против наведене пресуде Тужилаштво за организовани криминал изјавило је жалбу. Одлучујући по жалби тужилаштва Апелациони суд у Београду, дана 20.3.2020. године донео је решење коим је укинуо пресуду Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал, те је предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање. Виши суд у Београду, дана 10.01.2020. године поново је донео ослобађајућу пресуду према свим окривљенима.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

Тужилаштво за организовани криминал је изјавило жалбу на првостепену пресуду 8.4.2020. године. Другостепени поступак је у току.

ПРЕДМЕТ „АТП „Војводина“ из Новог Сада“ - У наведеном предмету дана 14.07.2015. године подигнута је оптужница против два лица и то против једног због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ и кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 КЗ, а против другог због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ. Виши суд у Београду дана 17. 11.2016. године донео је решење о обустави кривичног поступка против једног лица због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 КЗ услед наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења. Након одржаног припремног рочишта, главни претрес је заказан више пута, при чему је један од окривљених више пута изостао са главног претреса и преко браниоца доставио медицинску документацију, услед чега је суд заказао вештачење здравственог стања окривљеног на околност да ли окривљени може присуствује главном претресу и износи своју одбрану, те након спроведеног вештачења окривљеног према истом одређен притвор решењем Вишег суда у Београду дана 4.6.2019. године, те је наведена мера за обезбеђење присуства окривљеног, на предлог браниоца, замењена мером понуђеног јемством дана 14.6.2019. године. Главни претрес је у току.

ПРЕДМЕТ „Просвета“ - Предмет се налази у фази предистражног поступка, затражене су додатне провере од Агенције за спровођење спорова у поступку приватизације.

ПРЕДМЕТ „Срболек“ - Сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције који се примењује од 01.03.2018. године, предмет је достављен на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. Након више ургенција упућених Одељењу за сузбијање привредног криминалитета, Пу за град Београд, достављен је извештај 11.7.2019. године о додатно прикупљеним подацима, као и извештај 4.11.2019. године, који извештаји су размотрени, те ће се након прибављања додатних обавештења од Агенције за лиценцирање стечајних управника, донети јавнотужилачка одлука.

ПРЕДМЕТ „Вршачки виногради“ - Након више ургенција Тужилаштва за организовани криминал, МУП УКП је доставио извештај о извршеним проверама. Из прикупљених обавештења и документације нису наађени основи за покретање кривичног поступка против неког од запослених у Агенцији за приватизацију, Агенцији за страна улагања и промоцију оувоза и Министарства финансија и привреде, нити против трећих лица, у вези са покушајем продаје друштвеног капитала наведеног предузећа луццу Guan Nan д.о.о. из Београда, за неко кривично дело из надлежности овог Тужилаштва..

ПРЕДМЕТ „Беопетрол“ - У току је предистражни поступак на основу захтева МУП-а РС за прикупљање потребних обавештења.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

ПРЕДМЕТ „Азотара Панчево“ - У наведеном предмету поднете су 3 оптужнице, које су спојене и води се јединствен поступак. Поступак је у фази главног претреса, следећи је заказан за 30.3.2020. године (због измене састава већа главни претрес је 18.2.2020. године започет изнова).

ПРЕДМЕТ „Извештај о државном и задружном земљишту у поступку приватизације“ – На подручју месне надлежности АЈТ у Новом Саду поступа се у 93 предмета.

ПРЕДМЕТ „Извештај о притисцима и контроли медија у Србији“ - У току је предистражни поступак по кривичној пријави УКП Одељења за сузбијање привредног криминала од 28.8.2019. године. Наредба о спровођењу истраге донета је 29.8.2019. године против четири физичка лица и једног правног лица. Истражни поступак је и даље у току.

ПРЕДМЕТ „Извештај о незаконитом спровођењу приватизације БД „АГРО“ - Донета је првостепена ослобађајућа пресуда у односу на све окривљене на коју је Тужилаштво за организовани криминал изјавило жалбу 21.8.2020. године.

ПРЕДМЕТ „Извештај о ненаменском трошењу буџетских средстава на програму производње и ремонта шинских возила за потребе „ Железнице Србије“ АД - након анализе доказа прикупљених у предистражном поступку, а по добијању извештаја СБОПОК, Одељење за сузбијање финансијског криминала, Одсек за сузбијање прања новца, донета је јавнотужилачка одлука да нема места покретању кривичног поступка против било ког лица за било које кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

ПРЕДМЕТ „Извештај о давању у закуп непокретности у јавној својини“ - Након анализе доказа прикупљених у предистражном поступку, донета је јавнотужилачка одлука да нема места покретању кривичног поступка против било ког лица за било које кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности. У Првом основном јавном тужилаштву у Београду је донета одлука да нема места кривичном гоњењу за било које кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

ПРЕДМЕТ „Извештај о сврсисходности трошења буџетских средстава јединица локалне самоуправе“ - Предмет формиран пред ВЈТ Смедерево је сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције који се примењује од 01.03.2018. године, достављен на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. Предмет је у фази предистражног поступка још увек се врше провере, упућена је ургенција СБПОК-у. Основно јавно тужилаштво у Панчеву један предмет доставило је на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. Након прикупљања потребних обавештења и изјашњења

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

финансијског форензичара донета је одлука да нема места покретању кривичног поступка и предмет је архивиран .

Пред Вишим јавним тужилаштвом у Суботици у раду је један предмет који се налази у фази истраге. Након спроведене истраге, дана 19.7.2020. године подигнута је оптужница против 3 лица и пред Вишим судом у Суботици је у току главни претрес. Основно јавно тужилаштво у Зрењанину поступило је по преднету који је уступљен Посебном одељењу за сзбијању корупције Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду. У наведеном предмету донета је одлука да нема места кривичном гоњењу било ког лица за било које кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

ПРЕДМЕТ „Извештај о располагању непокретностима града Београда“ - сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању органозованог криминала, тероризма и корупције који се примењује од 01.03.2018. године, предмет је достављен на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. У наведеном предмету је дана 8.12.2020. године донета одлука да нема места кривичном гоњењу било ког лица за било које кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

ПРЕДМЕТ „Извештај о приватизацији пољопривредног земљишта у РС“ - На подручју месне надлежности АЈТ Београд формирано је 7 предмета где је у току предистражни поступак. На подручју месне надлежности АЈТ Нови Сад формирано је 32 предмета. У ВЈТ Нови Сад формирано је 9 предмета, од чега је за 6 предмета тужилаштво нашло да нема основа за покретање кривичног поступка. Преостала 2 предмета су решена током 2019. године док је један предмет достављен Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду. Од тога у ВЈТ Суботица формирано је 6 предмета, од чега је 3 решено док је 3 предмета остало у раду. У току 2020. године, у сва три предмета донете су службене белешке да нема основа за покретање кривичног поступка, односно да нема доказа да се у радњама неког лица стичу обележја кривичног дела чије се гоњење предузима по службеној дужности. У ВЈТ Зрењанин формирано је 9 предмета који су достављени Посебном одељењу за сузбијању корупције Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, у ВЈТ Сремска Митровица формиран је 1 предмет у коме је поступање у току и у ВЈТ Шабац формирано је 7 предмета од чега је тужилаштво за 4 предмета нашло да нема основа за покретање кривичног поступка а преостала 3 су током 2019. године завршени. Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду достављено је укупно 10 предмета од чега је 7 предмета решено, један је уступљена надлежност Основном јавном тужилаштву у Кикинди, док су 2 предмета остала у раду и у току је прикупљање потребних обавештења. На подручју месне надлежности АЈТ Крагујевац формирано је 16 предмета. У ОЈТ Пожаревац формирано је 2 предмета од чега је за оба предмета тужилаштво нашло да нема основа за покретање кривичног поступка. У ОЈТ Краљево формиран је 1 предмет након чега је донета одлука да нема места покретању кривичног поступка. Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Краљеву у току 2020. године су вршене провере поводом дела извештаја у коме се указује на могуће

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

злоупотребе приликом давања у закуп земљишта у јавној својини али до краја године није пристигла докуменатција због чега у наведеној години није донета одлука.

ПРЕДМЕТ „Извештај о јавности у раду Републичког геодетског завода“ - Републичко јавно тужилаштво доставило је дана 10.01.2019. године Извештај Савета за борбу против корупције Апелационом јавном тужилаштву у Београду ради упознавања и прослеђивања надлежном тужилаштву на поступање. Предметни извештај достављен је на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. У току је предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „Извештај о располагању објектима специјалних болница за рехабилитацију у својини Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и државној, односно јавној својини” - У току је предистражни поступак у оквиру кога се прикупљају потребна обавештења и додатни аподаци неопходни ради доношења јавнотужилачке одлуке.

ПРЕДМЕТ „Извештај о реализацији инфраструктурних пројеката на Железници“ - У току је предистражни поступак . На основу захтева за прикупљање потребних обавештења од 6.10.2020. године, МУП је 10.5.2021. године доставио извештај поводом ког је Тужилаштво за организовани криминал дало налог за прикупљање додатних обавештења у вези са подацима наведеним у извештају. Провере МУП-а су у току, након чега се очекује достављање допуне извештаја.

Против потпредседника Савета професора др Мирослава Милићевића вођена су два кривична поступка пред Првим основним судом у Београду и то за: Извештај о давању у закуп непокретности у јавној својини, где је поступак у току и Извештај о злоупотребама у примарној приватизацији на примеру Привредног саветника доо Београд, где је поступак окончан због застареле. Поднета је и тужба против Савета од стране Љубомира Подунавца за наводе из Извештаја о власничкој структури и контроли медија у Србији. У предмету Љубомира Подунавца против Савета за борбу против корупције тужба је одбачена. Савет истиче да је у овом периоду као и у претходном, трпи велике притиске због рада на извештајима који се сачињавају на основу прикупљених информација и документација од релевантних институција. Савет и овом приликом наглашава да су извештаји Савета о високој корупцији у којима се изражава одређена сумња на постојање неправилности у раду појединих институција.

Савет је од свог оснивања отворен за дискусију са Владом РС и њеним институцијама о свим ставовима, препорукама и појединостима истакнутим у извештајима.

2.5. Награда „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције

Савет за борбу против корупције није организовао доделу награде „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције због епидемиолошке ситуације у земљи.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

2.6. Представке грађана

Савет за борбу против корупције је у 2021. години примио 47 представки грађана. У складу са својим овлашћењима, пристигле представке Савет прослеђује надлежним државним институцијама, а у њима су често садржане информације које се користе и за израду извештаја о примерима крупне, системске корупције. Савет одговоре надлежних институција о предузетим радњама прослеђује подносиоцима представки. Грађани у 2021. години превасходно указују на корупцију у правосуђу, злоупотребе у државним органима и малверзације приликом продаје пољопривредног земљишта, указују и даље на корупцију у процесу приватизације, у образовању, и у спровођењу јавних набавки.

3. Реализација Плана рада и буџета Савета

На основу Одлуке Владе Републике Србије о изменама Одлуке о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 14/06), чланови Савета примају накнаде за свој рад, које се исплаћују са конта 423. Висина накнада за рад члановима Савета одрђује се у складу са Пословником о раду, а на основу Плана рада за наведену годину. За рад на извештајима и иницијативама Савет повремено ангажује и експерте из различитих области, чији хонорари се такође исплаћују са конта 423.

Техничку и административну подршку раду Савета обезбеђује Генерални секретаријат Владе Републике Србије. Како би на адекватан начин пратио феномене корупције и домаћа и међународна искуства и проблеме у борби против корупције, Савет има канцеларију у згради Владе Републике Србије, са две телефонске линије. У оквиру канцеларије Савет ангажује сараднике на основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, на пословима праћења и обраде феномена системске корупције, комуникације са јавношћу и подносиоцима представки, обраде и архивирања предмета, праћења и анализе медијског извештавања о корупцији и борби против корупције у Србији, праћења и превода међународних иницијатива и искустава у борби против корупције, одржавања интернет презентације, истраживања и техничке припреме за потребе рада на извештајима и иницијативама Савета, организације конференција и припрема седница и састанака Савета и др. Сарадници Савета се исплаћују са конта 423.

Буџет Савета у 2021. години износио је 23.101.000,00 динара. Утрошена средства на реализацију активности предвиђених Планом рада Савета за 2021. годину износе 22.665.000,00 динара.

Активности предвиђене Планом рада за 2021. годину које због недостатка или недоступности информација нису реализоване у овом периоду биће уврштене у План рада за 2022. годину.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021. ГОДИНУ

У Београду, април 2022. год.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Проф. др Мирослав Милићевић